Ч. 103 (12.469). Львів, вівторок 13. травня 1930. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 СОТ.

Перед рішаючим моментом.

Львів, 11. травня 1930.

Вже за кілька днів, бо в неділю 18. травня відбудуться у виборчій окрузі Луцьк-Рівне-Костопіль доповняючі вибори до сойму, а ще за тиждень, в неділю 25. травня доповняючі вибори до сенату в цілому волинському воєвідстві. Нема сумніву, що цей час будуть завзято використовувати всі виборчі групи на те, щоби придбати своїм листам якнайбільше голосів. При тім слід замітити, що й виборча констеляція у луцькій виборчій окрузі — нині хочемо говорити виключно про ті вибори, що в ній відбуваються — виглядає дещо інакше, як спочатку заповідалася.

На тамошньому виборчому фронті зайшли вже такі замітні події: Одинка (листа ББ) зійшла з виборчого овиду, бо санатори рішили не брати участи в цих виборах. Відкликали, як довідуємося, свою листу ч. 8. І давні члени Сельробу-правиці (т. зв. шумськісти), а натомісць стали до виборчих змагань правовірні та віддані вповні душею й тілом моск. червоному Кремлеві елементи, зорганізовані у Сельробі-єдности (давніше званому Сельробом-лівицею). Їх листа ч. 19. була при виборах у 1928 р. уневажнена. Тепер в останніх днях вона допущена до участи в виборах під ч. 36. Таким чином до соймових виборів у луцькій окрузі стають такі листи: ч. 18 (бльоку непольських народів), ч. 22 (українські соціялісти-радикали), ч. 36 (Сельроб-єдність), ч. 20 (росіяни з РНО) і накінець одинока польська листа „Визволеня“ ч. 3.

У 1928 р. найбільшим і найзавзятішим противником усіх названих виборчих груп була одинка (ББ) тому, що розпоряджувала не тільки найобильнішими й найбільше „переконуючими“ виборчими засобами, але й тому, що мала для своїх потреб і для допомоги при реалізації виборів майже весь як державно-виборчий так і державно-адміністративний апарат. Одинка поборювала тоді найзавзятіше листу непольських народів ч. 18., на якій були між іншими і кандидати Українського Національно-Демократичного Обєднання і за яку Українське Нац. Демокр. Обєднання вело в 1928 р. і тепер веде виборчу боротьбу.

Тепер, коли з виборчої арени одинка усунулась, бебісти й їх наємні люди ведуть агітацію в тому напрямі, щоби українське населення Волині не брало участи в голосуванні. Таке становище санаторів найде, очевидно, підтримку і з боку польських урядових чинників на виборчому терені. Ця підтримка може бути й того роду, що деяку частину населення „переконає“ в „потребі“ стриматись від голосування. Але з таким явищем треба завзято боротись і слідкувати пильно за чистотою виборів, в обороні якої стоїть відомий закон, недавно ухвалений польськими законодатними установами. Цей закон уже ввійшов у життя і має правну силу.

Коли приглянутись ближче теперішньому відношенню виборчих груп на Волині, то прийдеться ствердити, що цим разом головний бій на виборчому терені розіграється між українським національним та інтернаціональним табором, іншими словами між листою ч. 18. і листою ч. 36. З усіх звідомлень про передвиборчий рух у луцькій окрузі виходить, що сельробісти зпід знаку давньої девятнацятки, а теперішньої трицятьшістки розвивають велику акцію проти вісімнацятки. Інша річ, що у передвиборчій агітаційній роботі на місцях не занедбують поборювати вісімнацятки неперебірчивими засобами і репрезентанти листи ч. 22, не зважаючи на те, що така боротьба між українськими національними листами недопустима.

Одинока польська листа „Визволене“ і російська РНО не відіграють на цьому виборчому терені ніякої замітнішої ролі. Листа „Визволення“ тому, що не розпоряджає там впливами, а далі й тому, що не може рахувати на ніякий з тих чинників, що форсували у 1928 р. виборчу перемогу одинки. Росіяни не воскреснуть там уже ніколи. Тому то оба ці виборчі противники, хоч і вимагають доволі чуйности та боєвої енергії на виборчому фронті від національних українських чинників то всеж вони для національного табору не є головними противниками. Головні противники — це інтернаціоналісти сельробівської й комуністичної масти, що при попередніх виборах всеж таки мали доволі послуху серед найтемніших та найбезкритичніших кругів тамошнього населення.

Нема сумніву, що тепер серед українського населення цієї виборчої округи як і інших округ Волині давні сельробівські настрої понизились, а то й подекуди цілковито щезли, особливо під впливом відомих подій на Рад. Україні, про які це населення мало нагоду богато дізнатись від утікачів зпоза кордону. Але не зважаючи на те, сельробівська гидка та нікчемна агітація, одностороння й брехлива пропаганда т. зв. радянського устрою може неодного малосвідомого спантеличити та звести на бездоріжжа. Тому то цих кілька днів перед рішаючим боєм треба нам використати для консеквентної та безпощадної боротьби з приклонниками й пропагаторами комдиктатури та ворогами повного національного відродження нашого народу, якими є сельроби й комуністи, що втратили всяку віру в життєві сили нашого народу та віддались на послуги Москви.

Не можна ніяк допустити до того, щоби ворожі нам чинники використовували проти українського національного руху виборчі здобутки сельробів, які то здобутки можуть бути єдино тільки наслідком несвідомлености та темноти деяких кругів волинського сільського населення, що дає віру сельробівським брехням про єдиноспасенність комдиктатури. Наші „приятелі“ вже не раз і не два використовували сельробівські виборчі здобутки перед культурним світом проти всього українського національного руху в тому напрямі, що весь він, мовляв, більшовицький, а тому з ним не треба зовсім рахуватись і вслід за тим не треба заспокоювати ніяких національних — ні культурних, ні господарських, ні інших потреб українського народу, бо цим тільки скріпиться, мовляв, комуністичні елементи. Такі міркування наших історичних „приятелів“ мали ще й ту відємну сторінку в українському житті на Волині, що кидали численних слабодухів споміж тамошнього населення в обійми т. зв. співжиття, або просто хрунівди. Словом такі елементи, не маючи віри у власні сили народу й не довіряючи самим собі та знаючи добре свою необоротність, попадали з під ринви на дощ та накінець цілковито нікчемніли.

Томуто в тих кількох днях перед виборами треба напружити всі сили на те, щоби забезпечити виборчу перемогу національному таборові, таборові віри у власні сили народу, таборові праці й боротьби за краще завтра народу. Цей наш табор репрезентує у цих виборах листа ч. 18.

Після побуту мін. Юзефського.

Нова громадська рада м. Львова.

Про свою подорож по Східній Галичині міністр внутрішніх справ п. Генрик Юзефський сам висловився, що вона мала характер інспекції адміністраційних органів влади і тому ми звільнені нині від обовязку звязувати цю подорож з національною політикою уряду й із того погляду оцінювати її. Тому теж залишаємо на боці черговий провокаційний виступ „Слова Польского“, яке в побуті міністра внутрішніх справ у Львові добачило нову нагоду для візвання його до нищення усього українського життя, у питомий для цієї ґазети безцеремонний спосіб звязало останнє арештування кільканацяти одиниць під замітом приналежности до тайної організації, з такими органічними функціями народнього життя, як суспільний, культурний і господарський розвиток народу, та яке взагалі на марґінесі побуту міністра — їдцю і жовчею порекнуло в бік українців. Не вважаємо теж за доцільне йти слідами урядової „Ґазети Львовскої“, яка з приводу побуту мін. Юзефського розписалася про погляди цього міністра на національні справи взагалі й українську проблему зокрема, тим паче, що про ці погляди знаємо дуже мало, а про виступи п. Юзефського на соймовому терені і про його діяльність в характері волинського воєводи, якою так захоплюється львівський воєвідський орган, ми вже у свій час свою думку висловили. Сам міністр Юзефський у своїх енунціяціях підчас побуту у Львові і про побут у Львові національної політики уряду ні свого відношення до українського народу не зачіпав, в довгому інтерию для одної львівської ґазети лише мимоходом, дуже загальниково і обережно зазначив, що „підчас обїздів дуже часто стрічався з українським („рускім“) населенням і приємно буде згадувати хвилини розмови з його представниками“, тож і ми воліємо нині цих справ не зачіпати, вважаючи, що буде для цього аж занадто багато відповідніших нагод. Вправді до Львова приїхали так само директор політичного департаменту полк. Стаміровський і начальник національного відділу п. Сухенек, — значить спільні наради з воєводами безумовно торкалися і національно-політичних моментів (дивно, далебі, було би, коли би було інакше!), але не думаємо, щоби цим разом ці розмови й уділені інструкції мали якесь особливо важне значіння.

Головна ціль побуту мін. Юзефського у Львові були безумовно злощасні і жалюгідні відносини у львівському самоврядуванні і про цю справу теж появилася єдино конкретна інформація, коротко опрецизована в офіціяльному комунікаті ПАТ-а й ширше розвинена у згаданому особистому інтервю міністра. Отже комунікат ПАТ-а голосить, що „в найближчому часі буде урухомлена міська рада на основі покликання давніх радних з виборів з р. 1913. при доповненні тієї групи діячами з усіх міських угрупувань, охочих до творчої праці над урухомленням самоуправи у Львові“. Міністр Юзефський сказав трохи більше: „Я мав можність стрінутися у Львові з визначними представниками тутешнього громадянства, вислухав у цій справі (самоуправи міста) звіту п. воєводи і можу ствердити, що в найближчих днях послідує розвязка цієї проблеми, яка так живо цікавить опінію Львова. На жаль, не лежить у межах виконавчої влади запевнити вже в нинішній хвилині містові повної можливости висловити свою волю шляхом виборів, які покликали би до життя правильну репрезентацію громади й її управу. А проте пильне вислухання голосів усіх груп місцевого громадянства... дає мені можність тимчасово розвязати питання, як віддати журбу за корисний розвій Львова в руки місцевого громадянства в кращий спосіб, ніж це було дотепер. Досвід, зроблений у періоді комісарського міського правління, дозволяє вже тепер на покликання тимчасової міської ради, яка у своїй основі буде спиратися на ґрупу тих міських радних, які свого часу були покликані на те становище волею міського громадянства шляхом виборів. Той збір, після довшого упливу часу і втрати чимало членів значно зменшений, всетаки обіймає нині досить численну ще скількість поважних громадян, справді звязаних із традицією Львова: він буде доповнений аж до числа, яке означує статут м. Львова. Таким робом у тому зборі найдуться особи, які в можливо достаточний спосіб будуть репрезентувати інтереси всіх національностей, суспільних верств і сусп.-політичних груп міста, взявши ще під увагу передмістя, які в найближчих днях будуть прилучені до Львова...“ Дальше каже міністр про вибір новою Радою президента і чотирьох віцепрезидентів міста.

Пригадуємо, що львівська міська рада, вибрана 16. січня 1913 р. була в червні 1915 р. розвязана. Тимчасова міська рада, скликана розпорядком намісництва з дня 31 січня 1918 р. скла-

залася так, як і розвязана, зі 100 радних: до них належало м. і. 6 українців, а то д-р Степан Федак, радник Громницький, о. Лежогубський, нотар Онишкевич, дир. Нагірний і Микола Ганкевич (цей останній покликаний, як укр. соціяліст). З них три діячі — о. Лежогубський, нотар Онишкевич і дир. Нагірний уже не в живих. До нинішньої Прибічної Ради належать — як відомо — 4 українці: сен. В. Децикевич, о. кан. Д. Лопатинський, д-р А. Говикович і дир. М. Заячківський.

Нинішній вихід з ситуації, який найшов мін. Юзефський, треба вважати провізорією, яка не може вдоволити широкі верстви львівських громадян. Єдине, чого українці в цій ситуації можуть домагатися, це доповнення нового збору радних таким числом українських діячів, щоби українське представництво в новій тимчасовій раді відповідало правдивому числові українців м. Львова. Коли міністр Юзефський покликується на представників населення м. Львова, які висказали йому свої вимоги й побажання щодо самоуправи міста, то міністр не повинен забути також тих вимог і побажань, які в імени українців висловили в цьому напрямку представники Організації Українців м. Львова. Чи це станеться — побачимо.

Арештування в Перемишлі.

На днях у Перемишлі арештовано учнів гімназії, українців Василя Ориша, Кирила Рудавського та Семена Ковика. Арештовано також кілька інших осіб, проти яких ведеться слідство. Всім їм закидають приналежність до У. В. О. Арештованих вивезено до Львова.

Опозиція проти Масарика.

Тому, що президент Масарик підписав ухвали конференції в Гаві у справі участи Ч. С. Р. у репараційних оплатах, у чехословацькім сенаті утворилась опозиційна група проти політики уряду. У цій справі посол Стшібрни і його група видали окрему відозву, у якій сказано, що всякі міжнародні акти підписані президентом без постанови сойму і сенату будуть уважатись чехословацьким народом неважними.

Міністр зрадив держ. тайну.

Аґ. АТЕ повідомляє: Консервативна „Морнінґ Пост“ помістила статтю „Методи ДПУ в кабінеті анґл. премієра“. Часопис описує цікавий інцидент, що приключився в льондонськім журналістичнім світі з причини арештування Ґандія. Часть преси подала, що анґл. уряд вгодився на арештування Ґандія та вислав вказівки віцекоролеві Індії. Тому, що цю постанову ухвалили на тайнім засіданні кабінету, Мекдональд приказав поліції перевести слідство. Поліція перевела слідство в мешканні трьох журналістів. Двох із них не хотіли візнавати, хоч їм грозили арештуванням, третій признався, що таку вістку дістав від одного з міністрів.

На виборчому фронті.

(Від нашого кореспондента.)

Луцьк, 10. травня 1930.

I.

Акція „одинківського“ табору на Волині морально заломилася. У поглядах на участь „одинки“ в виборах дійшло до розбіжности та взаїмних докорів між верхами й низами бебістів. Питання про вицофання лист вирішене централею без відома волинських бебістів, які одержали лише наказ зірвати вибори.

Цікаве, як виконали цей наказ місцеві бебістичні чинники. „Українська Нива“ по старій російській звичці „нерассуждать і ісполнять“ відразу бухнула:

„Жадної кари за те, що селяни не будуть голосувати, накладатися не буде“ (бо в 1928 р. кари за неголосування на одинку в ріжній формі накладали). „Від цього сойму ніякої користи для українського народу не буде“. А тому: „У день виборів кожному селянинові вільно працювати на полі (в неділю!); хто буде вільний від праці, най ліпше йде до церкви або до „Просвіти“ і т. д.

Ясно й просто: наказано відмовлювати селян від голосовання, і панські слуги виконують наказ без „розсуждений“.

Інша справа — пани. Їм вільно й поміркувати. І ось майже урядовий „Пшеґльонд Волиньскі“ дозволяє собі висловити з приводу вицофання лист „одинки“ де-які міркування, навіть більше: трохи пожурити одинківські верхи: „Вибори є таким моментом, коли лучше програти кампанію, ніж бути невтральним... Не можемо не висловити прикрости, що децизія про вицофання лист на Волині була необачним кроком... Вицофання лист ББ деморалізує обивателя“.

Отак міркують вони над тим, що слуга виконує без застереження. У конечному результаті „Пш. Вол.“ по панськи приходить до того самого, з чого по хлопськи почала „Українська Нива“ — до негації виборів, кажучи: „Мусимо намовляти всіх, щоби просто не брали участи в виборах“. Через тиждень „Пш. Вол.“ знову порушує справу вицофання лист „одинки“, розкриваючи перед читачами, що, мовляв, місцеві бебісти не винні, бо централя зробила це на власну руку й без їх відома. Це вважали за потрібне голосно сказати посли з ББ на зборах 4. травня в Луцьку. „Вицофання лист було визнане (на цих зборах) за шкідливе й таке, що утруднює (їм, бебістам) працю на Волині“, каже „Пш. Вол.“ Яку саме працю, — він не каже, але кожний українець знає це дуже добре.

Як бачимо, між централею ББ і місцевими бебістами перебігла чорна кітка. На щож вони рахували при виборах? На адміністрацію? Так, каже „Пш. Вол.“, „є це чинник не зовсім байдужий“ (обоєнтни). Споміж рядків виступає також розрахунок на народню темряву.

Якаж причина такого розходження між централею ББ і низами? Очевидно централя, основуючись на інформаціях місцевих бебістів про великі свої впливи на населення, що нібито йде за ними, гадала, що коли вони не підуть до виборів, то й наше селянство теж не піде. А тепер шило вилізло з мішка. Тому-то вони так гніваються на свою централю, скидаючи згори на неї вину й за майбутні свої неуспіхи, які їм легко передбачити. Мабуть найкраще це знає й розуміє чоловий кандидат „одинки“ кн. Радзівіл, який без бою вицофався з халепи.

II.

Другий антинаціональний і антиукраїнський табор — табор інтернаціоналістів (сельробів) веде боротьбу не словами й закликами, а палками.

Сельроб-єдність має дуже добрий звязковий апарат. Як тільки УНДО заповість де віче, там негайно появляється їхня боївка навіть із сусідніх повітів. Терор — єдина їхня тактика, палка — єдиний арґумент, у кращому випадку — лайка, галабурда, вереск. У цьому відношенні теперішні вибори є дуже знаменними. Сельробівці хочуть обернути Волинь у Мексик. Їхні боївки наводять іноді на населення таку паніку, немов би це були відділи ДПУ. Залякане, пригноблене населення ще нерозбурханих сіл разураз дає себе тероризувати.

Але це довго тревати не може. І тепер уже селяни де-яких свідоміших сіл починають викурювати ці летючі загони розбещеної молоді, або змушують її тримати на вічах язика за зубами. У кожному випадку це явище дуже сумне і небезпечне. Бо що буде, як на шлях боївок стануть ще й інші орґанізації? Чи задумуються над цим ті, що думають терором стримати національну думку й національне почуття селянських мас?

П. ВОЛЯНСЬКИЙ.

Одна з наших піонірок.

(У 50-ліття літер. діяльности У. Кравченко.)

Пятьдесять літ добігає від часу, як на арену українського літературного й громадянського життя в Галичині виступила молоденька поетка — Юлія Шнайдер, яка внедовзі відограла важну ролю як одна з перших феміністок і піонірок жіночого руху в тодішній австрійській займанщині. Голос її грімкої поезії будив сонних сестер до нового, кращого життя. Без огляду на дуже тяжкі умовини нашого тодішнього суспільного й національного життя, на невпинні перешкоди, що зупиняли її працю в самих починах, врешті й без огляду на її родинні особисті невзгодини, поетка підняла прапор поступу, а її клич: „На новий шлях“ пронісся по усіх закутинах галицької землі.

Коли на Україні вже від шістьдесятих років (головно після знесення кріпацтва) вслід за Марією Марковичкою, Олександрою Кулішевою та Ольгою Косачевою цілий ряд жінок став промощувати собі шлях до кращої долі, то в нас жіноцтво коротало ще свій вік у пониженні. На Україні віддавна інтеліґентну жінку вважали за товариша чоловікові і в поступовому громадянстві і ніхто там не виступав проти рівноправности жінки в громадських справах. Тимто Марковичка, чи Ганна Барвінок виступали у своїх літературних працях тільки із загальними питаннями, не виріжнюючи з них спеціяльно жіночої справи. У нас все ще признавали жінці сферу одинокої її діяльности сімю й пекарню, обовязки тільки жінки й матері.

Щойно під впливом нових поступових ідей, застарілі погляди мусіли і в нас змінитись.

Речницею отсих поступових кличів стає в поезії Уляна Кравченко, яка небавком стає з Наталією Кобринською, Климентиною Попович-Боярською, Бажанською провідницею жіночого руху на галицькій землі.

Уляна Кравченко побачила світ 18. квітня 1860 року в Миколаєві, в родинному місточку Миколи Устияновича. Його твори писані живою, чисто-народньою мовою зробили на нашу поетку глибоке враження й безперечно були першою спонукою до її творчости в народній мові. Батько Уляни — Юлій Шнайдер, з роду німець, був комісарем староства. Він визначався ліберальними поглядами і часто ставав в обороні нашого селянства. Мав він також поетичний талант, а дещо з його віршів друковано в „Галицькій Зорі“.

По батькові, що відзначався добрим і милосерним серцем, як і по матері, що мала великий дар оповідання, унаслідила Уляна поетичний талант і ніжну вдачу. Ходила вона до семинарії у Львові. Першим, що відкрив в ній письменський талант, був проф. Омелян Партицький. Він почав давати їй до читання твори Марка Вовчка, річники „Зорі“, Ґазету Шкільну, словники для науки мови. За його спонукою Уляна почала вже на шкільній лавці дещо писати. Найбільше враження зробив на поетку Шіллер, а головно Ленав.

У часі студій в семинарії запізналась Уляна також з Франком. Отсьому свому великому Учителеві присвятила вона свої поезії.

Коли стала вчителькою, з нею трапилось те саме, що з Франком. Саме головно за знайомість з ним, за закид „безбожности“, звільнили її з посади у Львові. Від тоді (1886 р.) пішла вчителювати на село. Від 1888 до 1920 жила в Сільці, а згодом у Перемишлі, де мешкає досі.

Перша збірка поетки „Пріма вера“ (видана Евгеном Олесницьким 1885 р. у Львові) вийшла під іменем Юлії Шнайдер, друга „На новий шлях“ (видана І. Франком 1891 р.) під псевдонімом Уляни Кравченко. Вони скоро вичерпалися, а нові поезії були довго розкинені по пресі. Щойно 1920 р. приступлено до збірного видання її творів. І так появився жмуток поезій для дітвори п. з. „Проліски“, дві збірки для молоді п. з. „В дорогу“ (1921) і „Лебедина пісня“ (1924). В 1925 р. появилось друге ювилейне видання збірки „Пріма вера“, значно змінене й доповнене, а в три роки пізніше нове видання „На новий шлях“, також дещо поширене. В минулім році видано ще одну більшу збірку її поезій п. з. „В житті є щось“. Врешті цього року вийшла друком драматична картина з часів останніх визвольних змагань п. з. „На визвольному шляху“.

Збірка поезій „В житті є щось“ — це переважно лірика особиста. Тверда життєва школа й великий досвід поетки залишили свій слід на отсих віршах. Поміж ними заслугують на увагу й деякі вискази, правдиві золоті зерна життєвої мудрости. Правдивим й ніжним чуттям навіяні врешті поезії для молоді. В „Пролісках“ уміє вона промовити до тих „менших“ як досвідна правдива матір.

Крім поезій дала нам Уляна Кравченко чимало творів, писаних прозою. Між іншим заслугує на увагу її оповідання „Калитка“ з р. 1881, друковане в „Зорі“ та „Голос серця“, оповідання з життя вчительки, що мало бути поміщене в другому числі жіночого альманаху „Перший вінок“ в р. 1887, а побачило світ щойно 1923 року. На окрему увагу заслугують ще так зв. „Поезії в прозі“ нашої поетки, якою виповняє поетка сторінки наших періодичних часописів, нпр. „Нова Хата“, „Жіноча Доля“, „Світ Дитини“ і ін.

Між прозовими творами найбільшу вартість мають ті, що вийшли з під пера поетки в часах її початкової учительської служби. Вони писані на теми шкільні під безпосередніми враженнями і мають автобіоґрафічний характер. Наш історик культури може мати колись цінний матеріял для ілюстрації нашого шкільництва в останніх десятиліттях девятнадцятого віку,

III.

До розбивання українського населення на Волині дуже прикладають своїх рук і росіяни... Ще ніколи вони так не використовували всіх засобів, як тепер. Науку дали їм галицькі москвофіли, що засипали Волинь своїми шпаргалками та ганебними закликами, називаючи українців ворогами „Волинської Русі“.

Треба відмітити, що під цей час вони одначове використовують і православне духовенство (одиниці) і сектанських пропагаторів. Словом, для них усі засоби добрі... Мені особисто довелося зустріти в селі Переспі сектанського пропагатора (суботника), який одночасно агітував проти всього українського, ширив москвофільську пресу й роздавав нумерки „двадцятки“. І диво, що ці провідники сектанства й україножерства вільно собі ведуть свою роботу навіть під відкритим небом, у той час, як нашим послам поліція у Колках перешкодила відбути передвиборче віче навіть у загородженому подвірю.

На факт використовування росіянами сектантів для антиукраїнської підлої роботи наше громадянство повинно звернути серіозну увагу. Сектанство не є виключно релігійним явищем, як де-кому це здається. Заразу сектанства розвели на Волині, на зразок Росії, майже виключно російські безробітні інтелігенти: б. урядовці, старшини й т. д. Після останніх своїх спостережень на місцях, я не завагаюсяб сказати, що сектанство здебільшого є замаскованою політичною, ворожою для нас акцією. Можливо, що в деякій частині випадків росіяни лише прибрали до своїх рук уже готові гнізда сектантів. Але це не міняє справи: вони всією силою використовують його проти наших інтересів і стремлінь.

Роскладаючи наші маси національно, ці російські інтелігенти й півінтелігенти роскладають наше селянство також психічно, а навіть і фізично, про що скажемо іншим разом.

IV.

УНДО відразу заявило, що його цікавлять не виключно результати виборів. Більше значіння має очищення атмосфери й оздоровлення самого життя, зараженого десятиліттями бацилями демаґоґії, блахманування й одурювання нашого села, гри на найнижчих інстинктах мас.

Чим далі від б. сокальського кордону на північ, тим більше туману й цих зразків, що розїдають душу наших мас, бо тим менше там освіти та культури. Десять років гарцювала по наших північно-західних землях сельробівщина, комунізм та інші соціялістичні відміни, що, відкидаючи старі приписи моралі, як пережиток, зробили головним своїм знаряддям обман, брехню і демаґоґію.

Запоморочені отруйними газами цих лицарів „пролетаріяту“ селяни не відразу очуняють і доходять до нормального стану. Нарешті, і обширні терени та відсутність належних шляхів комунікації не сприяють швидкому темпу цього протверезування наших мас. Праця у цьому напрямі мусить йти не передвиборчими днями, а роками. Лише тоді побачимо результати започаткованої сьогодні праці.

Для ілюстрації того, якими засобами послуговуються оборонці пролетаріяту й трудового селянства, наведу лише один приклад.

Зголошується до виборчого комітету УНДО селянин з луцького Полісся й оповідає, що Х, закликаючи голосувати на свою листу, казав: „Йдіть слідами селян Галичини, які всі голосували на нашу листу“ (не 18). Показую йому цифрові висліди голосування в Галичині в 1928 р., і мій селянин хвилину стоїть занімілий. „Та як-же він міг так брехати!“ — нарешті вигукує з обуренням.

Скільки-ж часу треба, щоб селяни, які не читають часописів і відірвані від культурних центрів, довідалися правди й зрозуміли, що їх обманювали?

Тому-то наш успіх не може бути міряний числом нумерків. Щоби пустити брехню, вистарчить секунда, але щоб її розкрити треба витратити чимало часу. Зате раз обмануті селяни, другий раз не повірять брехливим і облудливим „оборонцям“ працюючого народу.

У цьому власне й є весь успіх УНДО на Волині підчас цих передвиборчих змагань.

В. Островський.

Конґрес французьких демократів.

Дня 9. травня в місті Анжер розпочався конґрес французьких демократів. Ця партія тепер у Франції найчисленніша і творить парляментарну більшість і до неї належить 10 міністрів. Конґрес радитиме головно про справи звязані із утворенням нової ґрупи центра, про яку недавно писалось.

За боротьбу з коршмами.

З нагоди законопроекту посла д-ра Барана.

(Докінчення.)

Які обовязують тепер кардинальні законні постанови в справі переведення в життя прогібіції?

Якщо загальним голосуванням постановлено скасування коршми в громаді і проти цього не внесено протесту (скарги), то після прилюдного оголошення вислїду в громаді має громадський уряд до кінця жовтня повідомити про це письменно приналежний акцизний уряд і приналежне старосто, а вони обовязані вже від найближчого року скасувати коршму. *Ані закон, ані виконний розпорядок не передбачають випадку, щоби „в уряду“ можна уневажнити вислід протиалькогольного плебісциту.*

Так само якщо хто внесе протест чи скаргу проти голосування, то це не здержує введення прогібіції в дотичній громаді.

Таке є рішення Найвищого Адміністраційного Трибуналу з дня 27. квітня 1925. р. в. реґ. 1676/24. Мотиви цього дуже важного рішення ось-такі (дослівний переклад):

„По думці арт. 105 тої (виборчої) ординації з 28. липня 1922. поз. 590 В. з. про важність виборів до сойму, запротестованих або оспорених, рішає найвищий суд, а на підставі арт. 106 до часу вирішення протесту чи оспорення прислугує послові, заосмотреному в удостовірену грамоту, право вступу до сойму й участи в його працях“.

„...Ідентично мається справа з плебісцитом, який переведено на підставі протиалькогольного закон. Вже самий заголовок того закону „про обмеження продажі і споживання алькогольних напоїв“ — не говорячи про зміст — вказує, що метою того закону є боротьба з алькоголем, а до участи в цій боротьбі старається згаданий закон притягнути не тільки державні й комунальні, в части освітні і кооперативні товариства та суспільні орґанізації, але також найширший загал горожан, даючи йому в арт. 4. змогу ухвалювати цілковиту заборону алькогольних напоїв“.

„Отже, приноровлюючи до того роду ухвал аналоґічні приписи соймової виборчої ординації, мусів Найвищий Адміністраційний Трибунал прийти до переконання, що в цьому випадку йде про охорону волі загалу, яку виявив він доконаною ухвалою, *отже ту ухвалу треба так довго уважати леґальною, доки покликаний до вирішення протесту Найвищий Суд не визнає її незаконною*“.

Отже постанова ясна і безумовно *корисна* для протиалькогольної акції, бо *ні в одному випадку не здержує виконання ухваленої загальним голосуванням прогібіції.*

Якіж натомісць законні постанови пропонує новеля д-ра Ст. Барана? *Вже старосто може в уряду (!) заквестіонувати вислід голосування* протягом одного місяця від дати голосування. Проти того негативного рішення має право громадський уряд і кожний інтересований громадянин (ка) внести до 14 днів відклик чи радше завваги до *воєвідського уряду, що рішає остаточно* протягом трьох місяців.

Годі збагнути, які „користи“ моглиб бути з такої „поправки“ д-ра Ст. Барана для протиалькогольної акції. *Того роду „поправка“ може нанести тільки шкоду*, бо 1) здержує виконання прогібіції, а 2) вирішення передає чинникам, які взагалі досі ставилися крайно неприхильно до протиалькогольного плебісциту і нема ніяких познак, щоби вони таке своє неґативне становище змінили в майбутности на прихильне. Якщо переводимо аналоґію зі соймових виборів, то спитаю чи можливо, щоби якесь воєвідство вирішило відклик так, як це в справі посла Олекси Яворського вирішив Найвищий Суд? — Це просто виключене!

Вірити, що староства накладатимуть на опірних членів громадської зверхности гривни по 200 до 2000 зол. за невиконування прогібіційної ухвали, можуть хіба ті, що зовсім не знають обставин. *Зрештою відібрання шинкарської концесії не належить до компетенції громадської зверхности!* А що зробити, як саме старосто або скарбовий уряд не виконують прогібіційної ухвали та не відбирають алькогольних концесій? Того проєкт новелі посла д-ра Ст. Барана не передбачує!

Тих усіх побоювань не булоб, якщо наші покликані до цього чинники булиб виконали одноголосну ухвалу Виділу Суспільного Здоровля і Просвітного Конґресу у Львові в днях 21.—23. вересня 1929 р., яка звучить: „Закликається наше політичне представництво всіх партійних уґрупувань стати на чолі протиалькогольної боротьби, допомагати переведенню протикоршемних плебісцитів, а для зазначення свого рішучого становища в тій справі *внести у соймі проєкт цілковитої прогібіції*“.

Такий проєкт мав би величезний моральний вплив на українське громадянство та причинивсяб до підйому духа і скріплення протиалькогольної акції серед українського народу без огляду на долю, яку стрінув би такий прогібіційний законопроєкт у соймі. Які причини були, що д-р Ст. Баран замісць повного прогібіційного законопроєкту вніс тільки повищий суроґат, — не знаємо.... Очевидно, не можна припускати, щоби шкідливі в практиці для протиалькогольного руху постанови проєктованої новелі внесено у злій вірі. Ні, це зроблено просто з недостачі відповідних інформацій та даних про цю справу. Що так воно є, видно наглядно з поданих д-ром Бараном мотивів. І так д-р Ст. Баран наводить на основі польських джерел, що прогібіцію завело 150 українських громад і одна польська громада Прушків. Очевидно — це арґументи польської преси, яка твердить, що 150 українських громад ввело прогібіцію тільки на те, аби перепачковувати алькоголь за границі або самим робити самогон! На ділі справа мається зовсім інакше. На засіданні сенатської бюджетової комісії дня 27. лютого 1930 р. заявив віцеміністр Старжинський, що 358 громад у Польщі завело в себе прогібіцію, значить, навіть якщо приймити, що вже 150 українських громад дійсно завело у себе прогібіцію, то всеж таки польських громад зробило це більше, бо 208! Зрештою, вистане переглянути польську періодичну протиалькогольну літературу („Тжезьвосьць“, „Валька з алькоголізмем“, „Млодзєж абстинєнцка“, „Сьвіт“ і ін.) або хочаб українську („Відродження“, давніше „Ми Молоді“), щоби переконатися про фактичний стан справи.

Тому в майбутньому необхідно ставитися до таких і т. п. справ обережніше, а зокрема в протиалькогольних справах доконче засягати опінії Т-ва „Відродження“. В цьому конкретному випадку слід нашим компетентним чинникам заздалегідь подумати ще й над тим, які поправки внестиб до проєктованої д-ром Ст. Бараном новелі (якщо розглядатимуть її в соймі), щоби з неї не вийшла шкода для нашого протиалькогольного руху.

Іван Герасимович.

Після арештування Ґандія.

З Бомбаю повідомляють, що серед індійського населення поширюються леґендарні вістки про арештованого вожда і пророка Магатму Ґанді. Говориться, що всі замки у вязниці самі відчинились і Ґанді вийшов на волю, а вояки, що стояли на сторожі, впали мертві.

Магатму Ґандія перевезено з Єроди до твердині Пуґардар. В місті Шолапур підчас маніфестації проти арештування Ґандія, було 60 осіб убитих і 400 ранених. Гіндуси підпалили будинок комісаріяту поліції та віллю англійського комісара й дім місії. Товпа вбила камінням двох поліціянтів, а 6 привязала до дерева, облила нафтою й підпалила. Місто Талеґон покинули всі европейці зі страху перед революцією.

Лист до віцекороля Індії.

Індійська торг. палата в Калькуті в листі до віцекороля Індії льорда Ірвіна взиває зробити кінець репресійній політиці, що заподіює країні госп. школи. Віцекороль дістав богато таких листів від ріжних інд. господарських інституцій. В одній рільній окрузі біля Бомбаю селяни проголосили бойкот уряд. скарбової комісії, що прийшла для оцінки маєтків задля визначення нового податку.

Соловецькі острови переповнені.

З Москви подають, що табори й вязниці на соловецьких островах вже переповнені політичними вязнями і радянська влада порішила утворити новий концентраційний табор в околицях Бодайба, де як відомо, повітря дуже нездорове і політичні вязні не видержать там довго.

Самовбивство секретаря Троцького.

З Москви подають, що там застрілився б. секретар Троцького Гвоздєв. Причиною самовбивства було те, що в останніх часах радянська влада переслідувала його за утримування контакту із троцькістами.

Ювилей Уляни Кравченко.

Святочний концерт у Перемишлі.

З ініціятиви філії „Союзу Українок" україн-ське перемиське громадянство, серед якого від ряду літ живе Уляна Кравченко, святкувало 8. ц. м. 50-ліття літературної творчости нашої по-етки. Святочний концерт мав таку програму: 1) Привітне слово — О. Ціпановська, 2) Народні пісні — діточий хор, 3) Ул. Кравченко: „Ти пи-таєш" — декламація, 4) Реферат про літер. ді-яльність ювилятки — проф. П. Волянський, 5) Н. Г. „Весна" — діточий хор, 6) У. Кравченко: „Квітка і дитина" — хор дітей, 7) Кравченко-Форостина: „З шляху" — хор, 8) Привіти деле-ґацій. У другій части: 9) Присовський: Думка і шумка — орхестра гімназії, 10) Кравченко-Бе-резовський: Жін. хор, 11) Кравченко: „Ясні зо-рі" — декламація, 12) Н. Німентовська-Б. Ва-хнянин: „Пісня життя" — хор „Бояна", 13) Крав-ченко: Зі збірки: „На новий шлях" — деклама-ція п-і Е. Ляхович, 14) Кравченко-Січинський: „Кілько дум.." і Кравченко-Людкевич: „Одна пісня" — сольоспів п-і Г. Волянська, 15) Крав-ченко-Б. Вахнянин: „Гей у бій" — мужесь-кий хор.

В половині концерту 70-літня ювилятка, ентузіястично витана публикою, вийшла на сце-ну, де представники ріжних організацій склада-ли поетці привіти. Особливо щирими словами витали ювилятку п. сенаторка Кисілевська й посолка п. Мілена Рудницька, яка підкреслила велике значіння поетичної творчости Уляни Кравченко в боротьбі за визволення й рівно-правність українського жіноцтва.

Прочитано також 63 писемні й телеґрафічні привіти від ріжних установ та від приватних осіб, приятелів і знайомих поетки.

Між ними прочитано привіти від „Союзу письменників і журналістів ім. Івана Франка" у Львові, від Т-ва „Просвіта", від редакцій україн-ських часописів та від наших культурних і по-літичних установ. Ювилятці вручено велику кількість квітів.

Зворушена Уляна Кравченко відповіла ко-роткою промовою, щиро й сердечно дякуючи громадянству за святочний концерт і память про неї. Між іншим поетка сказала:

„За велику честь і радість прошу приняти слова глибокої поляки від тихої робітниці пера. Той факт, що перемиський „Союз Українок" улаштував мені таке свято, вказує на те, що нас щось єднає, а те щось не витворене штучно, воно пливе з глибин національної душі, бо нас єднає любов рідної землі. Нехай ця добра, ясна хвилина скріпить нас до дальшої праці й бо-ротьби! Будьмо єдністю сильною і мудрою в ді-лі відбудови великости вітчини.

Моє життя склалось так, що я не могла по-святити всіх сил літературній творчости, але те, що я могла створити, я вважала способом служ-би народові. Нехай сьогоднішнє свято буде до-казом для молоді, що наша нація вміє шанува-ти й цінити працю і творчість, нехай буде це за-охотою для молоді. Як перед 50 роками, так і сьогодні кажу вам: „Я ваша!"

Під гучні оплески ювилятка зійшла зі сцени.

Після концерту відбувся комерс, у якому взяли участь найближчі приятелі і знайомі поетки. Щира, сердечна гутірка була уріжноріднена промовою письменника Дмитра Николишина, який говорив головно про останню збірку дра-матичних нарисів Уляни Кравченко — „На ви-звольному шляху".

Дохід з цього святочного концерту-ювилею призначує перемиський „Союз Українок" на збірне видання творів поетки Уляни Кравченко.

Ол. Б.

Оселя запалася під землею.

В гірничій оселі Ф'венбурґ у стіп гір Гарцу є держ. копальні потасової соли вода залила шиб. Робітники врятувалися. Воду стали випомповува-ти, аж нараз цукроварня, що є неподалеки, осу-нулася та розсипалася в румовища. Потім стали розсипатися сусідні доми. Мешканці втекли та розтаборилися під голим небом. В ночі 9. травня розступилася земля на леваді, де була розтабори-лася родина шахтяря Рава. Драбинястий віз, що на ньому була шахтярева жінка з дитиною став нечайно постепенно зникати в розпаденій землі. Рав поміг жінці врятуватися, потім подав їй з воза дитину — та тут-же пропав із возом під зем-лею. Коло півночі утворилася пропасть біля го-ри, де є копальня. Дім залізничого будинка за-пався під землею. Зі збочі усунулося з 20 тис. тон землі. Залізничий шлях і гостинець перева-лися, утворилася пропасть на 100 м. глибока. Во-ди в шибах копальні є вже на 50 м. глибоко. Ка-тастрофу пояснюють тим, що річна вода дістала-ся до верств ґіпсу під копальнею та пробилася крізь верстви копальні.

2.000 людей згинуло в землетрусі.

Землетрус, що навістив Персію, знищив зов-сім м. Сальмас. Було 2000 жертв у людях. В мі-сті завалилися майже всі доми та будинки. Насе-лення розтаборилося в горах. Трясення повторя-лося кілька разів що 12 годин.

Повітряна демонстрація.

Зі Сімлі повідомляють: 40 військових літаків уладило демонстрацію на території музулман-ського племени Гаджі Турабзай. Демонстрація вспокоїла племена, що від заворушення в Пеша-варі були занепокоїлися. Населення 35 місцево-стей окр. Джамбусар постановило не платити ґрунт. податку. Ґандіїв наслідник Абас Тіябджі в понеділок вийде з добровольцями з Карачі. В середу прийде до Дарасану й почне наступ на сільний монополь.

Заворушення у Шолапюрі почалися від екс-цесів у двох прядільнях на вістку про арешту-вання Ґандія. Прядільні не зважали на домагання робітників і не хотіли спинити праці. Маніфе-станти хотіли підпалити прядільні та виступили проти поліції. Пізніше гурток конґресу хотів зру-бати в місті пальми. Около 30 тис. людей стало обкидати поліцію камінням. Бій тревав 2. год. Одного полісмена, Індійця, спалили живцем, двох убили. Пропало 5 полісменів. Кажуть, що їм вибили очі та вкинули в криницю.

Злінчували мурина.

У місцевости Шермен (стейт Тексас) насе-лення окружило тюрму й домагалося видачі му-рина, обвинуваченого, що зґвалтував білу жінку. Поліція старалася недопустити людей. Тоді вони підпалили тюрму. Мурин згинув під звалищами. Тіло його привязали ланцюгами до авта та возили по місті. Заворушення проти муринів зростають. Змобілізували військо із скорострілами та бом-бами, що витискають сльози.

Зі спортового життя.

Україна — Віс 2 : 1 (1 : 1).

Товариські змагання цих дружин, що стяг-нули на грище Вісу доволі поважне число публи-ки, закінчилися заслуженою перемогою україн-ської дружини, яка виступила в майже резерво-вому складі (без Петрова, Лисика, Кобзяра, Бор-сука, Сича). На воротах грав замісць Новицького Бутель, що списався зовсім добре. Гра велася увесь час незвичайно фер, при чому Україна ма-ла видиму перевагу, особливо в другій половині. Ґолі для України стрілили Воробець і Ґрещук (з вільного). Суддя п. Крайпарек.

Висліди у Львові

Чорні—Гасмонея 9:1 (5:0).
Погонь—Лехія 2:1 (0:0).
Зеніт—Рекорд 2:2 (2:0).

Висліди в краю.

Варшава. Леґія—Репр. Жид. Кл. 4:0 (1:0)
Лодзь. Гакоаг—ЛКС 1:0 (0:0).
Лодзь. ЛТСҐ—Туристи 3:1 (1:0).
Краків. Репр. Кл. А.—Репр. Кл. Ліґ. 1:0 (0:0).

Невдачі Польщі за кордоном.

Будапешт. Мадярщина—Польща 3:1 (1:0).
Ляйпціґ. Ляйпціґ—Варшава 3:1 (2:1).
Хемніц. Хемніц—Варшава. 4:4 (1:1).

Закордон.

Будапешт. Мадярщина—Італія 5:0 (1:0).
Відень. Австрія—Чехословаччина 5:4 (3:3)
Париж. Чехословаччина—Франція 3:2.
Берлін. Анґлія—Німеччина 3:3 (2:1).

Арештування.

Дня 10. травня рано перевела поліція ревізію у студ. експорт. Михаськова Омеляна, при вул. Марії-Магдалини 3. Після двогодинної ревізії а-рештувала поліція студ. Михаськова Омеляна. Причина ревізії і арештовання не відома.

Відчити Шварцбарда.

Вбивник от. С. Петлюри, Шварцбард, мати-ме дня 15. травня у Ковні відчит п. з. „Жидів-ська мартирольоґія". Тойсам відчит матиме Шварцбард у Ризі.

Бріян і Ґранді в Женеві.

Бріян і Ґранді відіхали 11. травня в Женеву.

Єгипетські маніфестації в Льондоні.

На прощання єгипетської делеґації, що ви-їзджала з Льондону, прийшли на двірець пред-ставники мін-ства закорд. справ. На двірець прийшли єгип. й інші студенти із транспарента-ми з написами: „Хай живе незалежність Єгипту та Судану". Студенти уладили демонстрацію. Де-леґація сказала журналістам, що сподіються, що небаром вернуть у Льондон.

Експозе Ґрандія.

Мін. закорд. справ Італії Ґранді в експозе в парляменті сказав, що Італія готова безп. перего-ворювати з Францією. Іт.-фр. співпраця є конечна для уздоровлення відносин в Европі.

Що каже наслідник Кутєпова.

Аґ. АТЕ повідомляє з Білгороду: Наслідник ґен. Кутєпова на становищі начальника військо-вих рос. організацій на еміґрації ґен. Мілер ви-їхав після довгого побуту з Білгороду в Париж. Перед виїздом сказав журналістам, що згідно з одержаними вістями положення в СРСР критич-не. Треба сподіватися масового повстання насе-лення проти більшовицької влади. Еміґрації при-паде небаром велика роля у перебудові Росії на цивілізовану державу.

З передвиборчого руху на Волині.

ВОЛОДИМИРЩИНА. В квітні відбулася на Володимирщині низка менших і більших передви-борчих віч, а крім цього посол Кохан з членами Повіт. Комітету пп. Ю. Бундою і С. Сасаєм та уповажненим на коритницьку ґміну п. Руґером відбули цілу низку нарад. Від 15-го квітня до 1-го травня відбулися наради в селах: *Охнівка, Руда, Мокрець, Туропін, Блаженик* у вербській ґміні і в селах: *Стенжаричі, Никитичі, Коритниця, Ішів, Кладні, Мосур, Заболоте* і *Ворчин* у коритниць-кій ґміні. Наради пройшли серед великого заці-кавлення зібраних, прихильників Українського Нац.-Дем. Обєднання. Треба надіятися, що ці на-ради вплинуть дуже додатньо на скріплення у-країнського національного життя у володимир-ському повіті. Крім загальних нац. справ обгово-рено на нарадах також ріжні технічні справи у звязку з виборами.

РІВЕНЩИНА. В неділю 13-го квітня відбу-лося велике віче в селі *Посягва* бугринської ґмі-ни. Зібралося біля 500 осіб з дооколичних сіл. Промовляв посол Максимович. На віче приїхали спеціяльно фірами осадники, які весь час вигу-ками перебивали промови. Попереджені вічевики не дали спровокуватися вигуками осадників, щоби присутній представник влади не розвязав ві-ча. Щойно під кінець віча осадники почали між собою бійку і їх обандажованих вивела поліція з села. Між українськими селянами переведено арешти. Арештовано Івана Ужинського, Наума Лаворіка і Дмитра Копцевого, яких відставлено до Рівного. Крім того арештовано ще двох учас-ників віча. По трьох днях арештованих випуще-но з тим, що кожного дня вони мають голоситися на постерунку, який віддалений від них 8 км. Подія на вічу ще більше переконала наших селян, як їм іти до виборів. — У дні 13. IV. відбулося велике віче на площі біля церкви в селі *Вільгір*. Зібралося дуже багато селян також з дооколич-них сіл і вічевики з Посягви. Промовляв посол Максимович. Тогож дня відбув ще пос. Максимо-вич нараду в *Колесниках*, а пос. Великанович ве-лике віче під голим небом в *Гощі*, на якому було кількасот людей з Гощі й околиці. — В дні 27. 4. відбулася нарада в селі *Віткіл*. Реферував посол Максимович. Тогож дня відбув він віче під го-лим небом в *Андрусієві* і пізним вечором нараду з молодю в *Заставю*. В *Андрусієві* зібралися були селяни із сіл Липки, Блудів, Невірків та ін. Кіль-кох сельробів і місцевий арендатор поляк накли-кали зібраних не йти до виборів, але їх аґітація не мала ніякого успіху. Нарада з молодю в Заста-вю пройшла серед милого настрою і стрілецьких пісень та товариської гутірки до пізної ночі. — В дні 28. 4. відбув посол Максимович нараду з мужами довіря, представниками кількох сіл у *Межирічі*. На вічах зібрані одноголосно заявля-лися за Українським Нац.-Дем. Обєднанням і по-становляли голосувати на листу ч. 18.

СЕЛЬРОБАМ НЕ ВЕЗЕ. Дня 27-го квітня влаштував сельроб Козьма Пелехатий віче на тор-говиці в *Межирічі*. Зібралося кількасот людей. Але зараз-же на вступі, як тільки Пелехатий зло-жив привіт від селян і робітників, що заселюють простори від „срібно-лентого Сяну по Кавказ", зібрані закричали: „Забирайтеся!" „Геть до Мо-скви!" Пелехатому не дали сказати ні слова і він соромно зійшов з трибуни. Йому заявили, що на Волині нема місця для сельробів, а при виборах всі будуть голосувати на листу ч. 18. Тогож са-мого дня зустріла така сама доля послів сельро-бів Вальницького і Сенюка в *Клевані*. Зібрані на вічу не допустили їх навіть до слова. Взагалі сельроби майже зовсім стратили на Волині ґрунт під ногами.

ВОЛОДИМИРЩИНА. Посол Володимир Ко-хан відбув у нашім повіті дальший ряд віч і на-рад. Відбулися наради: 28. 4. ц. р. в *Сментаричах*, 29. 4. ц. р. в *Микитичах, Коришниці, Ішові, Кладнові, Мосурі, Заболотю, Пузові* і *Ворчині*. В дні 4. 5. ц. р. відбулося віче в *Хмелеві*, на котрім бу-

Нове приноровлення раду як лічничого середника.

Загально є думка, що найгіршими нещастями, які мучать людство є: чахотка, венеричні недуги і рак. Утомлива діяльність не лише лікарів, але й цілого суспільства при помочі державних і комунальних заведень довела в деяких краях до того, що ми вже якби на дорозі до опанування двох перших з цих нещасть: венеричних недуг і чахотки, а причинилася до цього ця нагода, що вдалося нам пізнати і докладно прослідити бактерії, наслідком яких ці недуги повстають. Гретє з цих нещасть, рак, до нині непрослідженй, а боротьба з ним донедавна кінчилась операцією, аж в останніх часах зачали лічити через насвітлювання рентґенівськими проміннями та радом. Дотепер не вдалось нам пізнати бактерію, яка викликує цю недугу, так як при чахотці чи венеричних недугах. Чи взагалі пізнамо її колись — невідомо, бо невідомо чи взагалі така істнує.

У кожнім випадку справу радового лічення останні здобутки пхнули вперед і нині завдяки радови ми не є вже такі безборонні, як давніше супроти цієї недуги і в численних випадках, коли його розпізнали, можемо радикально його лічити.

Одначе не лише в цій ділянці лічення новотворів, згадані фізичні способи лічення, передовсім радом починають набирати значіння. Докладні досліди виказали, що дуже важним, може найважнішим лічничим середником у богато місцевостях уже від віків славних із своїх лічничих прикмет, є лічничі джерела, а між складниками цих джерел є знову рад, лише в таких малих кількостях, що їх не можна було хемічно дослідити. Нині завдяки фізичним дослідам дається їх ствердити. Кажемо „ствердити“ тому, що виказати їх можна було віддавна майже від віків по наслідках їх ділання в ріжних внутрішніх недугах, передовсім переміни матерії, жіночих недугах, шкірних і т. д.

Доперва докладніше пізнання промінюючих тіл, між ними й раду, позволило нам зрозуміти чому ці води цілющі при самих джерелах, подальше від цих джерел, або після довшого переховування чи при транспорті тратять свою силу.

Ці мінімальні кількости дорогоцінного первістка, які находяться переважно в виді газу, підлягають розкладови та тратять свою силу. Проміниста енергія, виділювана через гази тіл радіоактивних (еманації) є вже в часі транспорту, або переховування виладована і вода тратить свої лічничі прикмети. Купелі в цій воді, не мають вже того доброго наслідку, які мають при джерелах.

І тут знову, як у богато інших випадках, оперта на віковім досвіді, народня медицина випередила наші досліди і спрямовує наші зусилля на властивий шлях.

Від віків уже мешканці околиці Йоахімсталю, найбогатшого місця в Европі в уранові руди, з яких перший раз добула рад п. Курі-Склодовська і які до нинішнього дня є ще найбогатшим джерелом раду в Европі, уживають як середника на всякі недуги мішочків, виповнених урановою рудою.

Після обсервацій, які ведеться від віків, ці мішочки мають таку прикмету, що при довшім або постійнім їх ношенню на болячих місцях, усувають болі.

Наукові досліди цього явища довели до висновків, що рад, уживаний навіть у малих кількостях через довший час, має корисний вплив на організм. Це спричинило, що підприємство, утворене разом з чехословацькою державою, що є власником Йоахімсталю почало витворювати мішочки подібні до тих, яких від віків уживали мешканці, не з сирою, урановою рудою, але з докладно відміреною кількістю раду, що позволяє контролювати уживання цього способу лічення в ріжних родах недуг, передовсім довготревалих.

Це лічення незвичайно вигідне з огляду на те, що зовсім сухі оклади не вимагають спеціяльного приготування перед покладенням їх, не викликують ніякої болючої реакції і навіть при найдовшім уживанні не викликують ніякої шкоди.

Мусимо тямити про те, що природа сама значно ощадніше ґаздує енергією, ніж чоловік та його техніка. Святоіванська мушка пр. витворює так знаменито своє світло, що якби ми могли так використати енергію як вона, зуживану в електричній чи нафтовій лямпі, то могли би ми освітлити нею цілі доми.

Використання енергії природою і організмом є також богато ліпше. Відносно невелика енергія сонця, яку втягає в себе наша відкрита шкіра, є піддержкою дуже богато хемічних перетворів в орґаніамі, недостача її може викликати тяжкі недуги, як це стрічаємо у людей позбавлених сонця і світла. Мінімальні, невимірні, які можна ствердити дуже чутливими прирядами кількости енергії, що повстають наслідком розпаду атомів потасу, є на думку Цваардемакера, знаменитого голяндського ученого фізіольоґа, мотором життя декотрих клітин, між іншим також серця.

Це дає нам змогу зрозуміти, як може така мала кількість раду, яка є в радових окладах, мати свій вплив. Можливо, що ця мінімальна кількість енергії покриває недостачу необхідної до правильного і нормального життя орґанізму, або недостачу енергії, потрібної до поборювання недуги.

ли люди з Хмелівки, Хмелева і Хоболтови. Присутніх понад 200 осіб. Тогож дня відбулося віче в *Микуличах*. Присутніх до 200 осіб. Дальше була нарада в *Яковичах*, а в *Березовичах* віче. Присутних понад 300 осіб. Дня 5. 5 була в *Вублах* нарада, 6. 5. в *Бискупичах Руських* віче. Присутніх понад 250 осіб. Населення у всіх селах щиро витає представника Української Парлям. Репрезентації в особі посла Володимира Кохана і заявляє, що буде голосувати тільки на листу ч. 18.

Семанишин.

Довкола львівських театрів.

Довга боротьба на Міській Раді над театральною квадратурою кола: кому, як і за скільки віддати дирекцію міських театрів? — ще остаточно практично невирішена. Теоретично — двома голосами більшости рішили передати на новий рік управу театрів пп. Чапельському і Залеському як арендаторам, з варшавським режісером Шілером до помочі.

Головні арґументи в усій кампанії за новою управою били на особу *Шіллера*, що має обновити репертуар. Ця зміна мала би коштувати місто багато більше як досі, але, казали, мала би дати театраві „щось нового“.

Тимчасом, по останнім чуткам — людина, на яку покладає Львів усі надії — режісер Шілер, зовсім не квапиться. Він, як зачуваємо, покищо переговорює з „Театром Народовим“ у Варшаві. Аж тоді, коли йому не лишиться нічого кращого від Львова, приїде п. Шілер до нього. А що буде, коли не приїде?

НОВИНКИ

— **Концерт української пяністки у Львові.** Довідуємося, що молода наша пяністка п-на **Оля Левицька** влаштовує разом з пяністкою п-ою Едіт Ремлер власний концерт, що відбудеться в неділю 18. травня ц. р., в год. 12. вполудне, в салі Музичного Т-ва (кіно „Аполльо“). В програму того концерту входять оригінальні твори на два фортепяни Баха, Рахманінова, Дебіссі і Ліста. Білети можна скорше купувати в книгарні Сайфарта, Академічна 6.

— **Знов профанація военної могили.** Дня 5. V. ц. р. якась таємна рука розкинула стрілецьку могилу на цвинтарі в Козові. Вінці, зложені 4. V. на могилу місцевою молоддю, як також хрест, що був на могилі, з цвинтаря винесено. Тому, що справа профанації цеї могили опинилася в суді, до цеї справи буде нагода ще вернути.

— **Жертва праці.** Підчас будови кіна в Катовицях робітник Людвик Слезик упав із 4 поверха і розбив собі череп так сильно, що в дорозі до лічниці помер.

— **За державну зраду** суд у Катовицях засудив німця Павла Ціммоля на 1 рік вязниці. Слідство виявило, що обвинувачений працював у користь Німеччини.

— **Евхаристичний конґрес.** Дня 8. ц. м. в Тунісі розпочався евхаристичний конґрес, у якому взяло участь 20.000 осіб з ріжних країв світа, між ними леґат римського папи та богато церковних достойників.

— **На кару смерти** через повішення засуджено в Грудзьондзу Франціша Воляка за вбивство селянина Вільковського. Генрика Вільковська, яка намовляла до вбивства, засуджена на 10 літ вязниці, а Іван Воляк дістав 6 літ вязниці, також за намову до вбивства. Генрика Вільковська була жінкою вбитого. Цілий цей злочин мав любовне тло.

— **Релігійний хаос на Рад. Україні.** „Комуніст“ подає, що в селі Ойбищ, на Рад. Україні, селянин Шидлув разом зі жінкою втопили двоє своїх дітей. В суді заявили вони, що дістали наказ від Бога втопити дітей, бо інакше вони виростуть і будуть комуністами, ворогами релігії. В селі Макіївка під Київом б. комуніст, голова союзу безбожників Гущенко висповідався й просив приняти його назад на лоно церкви. Після урочистого богослуження з цеї нагоди, Гущенко виголосив протибільшовицьку промову.

— **Химери природи.** У південній Франції, де звичайно в травні вже тепло, як у нас в літі, ці днях впали великі сніги, які скоро стопилися, наслідком чого повінь затопила кілька сіл, понищила залізничі шляхи і т. д. В деяких околицях снігу впало було на 15 цм. Зараз після цього був хмаролім із цілоденними дощами.

— **Сліпа Теміда.** В 1922 р. в Дістельгофі в Баварії бандити напали на родину Шперлів і вбивши стареньку жінку, ограбили цілий дім. Підозріння впало на 19-літнього робітника зі Швандорфа Оттона Тропта, якого арештовано і родина Шперлів твердила, що обвинувачений був учасником нападу і вбивства. Тропта засуджено на 12 літ вязниці, але після 8 літ виявилось, що стареньку бабусю Шперльову убив шлюсар Гіршман і що Тройт ніякої участи в убивстві не брав. Гіршмана арештовано, а Тройт, відсидівши невинно 8 літ у вязниці, опинився на волі.

— **Вкрали рукописи маркіза де Сад.** Письменник маркіз де Сад після того, як 1772 року його засуджено на кару смерти, втік до Женеви, а його рукописи з цього часу залишились у музею в Шамбері. На днях відомі поклонники творчости цього голосного письменника, викрали ці рукописи і поліція ніяк не може найти злодіїв.

— **Поет-лавреат в Анґлії.** Від 300 літ в Анґлії є звичай іменувати одного із живих поетів лавреатом. Такий поет-лавреат окрім слави, має богато привілеїв, а окрім того дістає 100 фунтів штерлінґів річної нагороди. Після смерти поета-лаврета Роберта Бріджеса, літературні круги в Анґлії ведуть завзяті спори, кого іменувати новим поетом-лавреатом. Більшість вважає гідним цеї почести лірика Їтса, але він з походження ірляндець і через те має богато противників серед анґлійських впливових чинників. Тому висувають кандидатуру письменника Кіплінґа, якого вважають речником анґлійського імперіялізму. В Анґлії нема установлених правил, після яких вибирається поета-лавреата і такий вибір є часто справою випадку, або залежить від ріжних політичних й особистих мотивів. Тільки саме іменування поета лавреата переводить король через премієра міністрів.

— **Справлення помилок.** В попередньому (102) числі „Діла“ зайшло знову кілька прикрих помилок. Так в „Огляді закордонної преси“ в заголовку другої замітки **„Менчестер Ґардіен“ і українські военні надії“** перекручено останнє слово на: події. — Ще прикріший коректорський недогляд зайшов з підписами авторів під двома статтями, які просто пропущено. Сталося це зі статтею **„Про першу вандрівку української молоді“**, під якою випало назвище її автора, **д-ра Якова Турина** з Відня, якого за це дуже перепрошуємо, і з рецензією на оперетку **„Троянди з Фльориди“**, під якою випало назвище рецензента **І. Німчука.**

Всячина.

Весянки і інші забарвлення шкіри. З трудом перетискаючись львівським корсом стрічаємося доволі часто з лицями аж рябими від весянок та інших пігменталій. Злобна їх поява полягає в тім, що найсильніше виступають весною (від чого і їх назва — весянки!) і літом, коли то люди найбільше хотять подобатися. Зимою значно блїднуть. Виступають вони на відкритих частях тіла у „предиспонованих“ людей і роїться від темно бронзових плямок. Вони не спричиняють тому, кого навідують, ніякого горя. Повстають під діланням хемічних сонячних проміній ультра-фіолетових), в які так багате сонце весною і літом, головно в горах та ще більше у південних краях, хоч і у нас їх не бракує. Відзначаються нерівномірним пігментуванням (нагромадженням барвника) в клітинах спідних верств насківра і властивої шкіри. До пігментація надм

жать крім веснянок іще перші і вроджені знаменла (постійні пігментації) та забарвлення, що поастають підчас деяких недуг, як при жовтільниці, бронзовій (Адісоновій) хоробі, при тяжких і хоробах матиці, котрі вимагають уже основного лікування.

Проміні світла є в нашому випадку причиною журби, та не нам судити „божі діла", треба зише оглянутись за поміччю. Тут косметика іде в роаріа з гігієною і радить оминати денне світло, немов би заохочувала до нічного життя. Ми є задеко „моральніших" поглядів на цю справу: єважаємо, що косметика мусить іти в парі з гігієною тим більше, що маємо вже охоронні середники у виді ескулінових та хінінових препаратів. Значить радуйтесь надалі сонячним світлом (врікаючись з нічного бурлакування, доказаного косметикою ляіків за конечність!) охороняючи лише згаданими середниками свою шкіру перед небажаним його діланням. Стільки щодо охорони. А щодо усування вже істнуючих веснянок то масмо тьму-тьменну ріжних простонародніх середників, з котрих найліпшим є потирати шкіру пигриновим соком. Зрозумілим є, що вживаємо цьо-середника не тому, щоби пацієнти були квасні в співжитті як та цитрина, але щоби усунути веснянки. Зрештою, слід уживати намилювання, щоби змякшити наскірень, а опісля втирати вибілюючу масть, яку порадить лікар. Дальше можна вживати масти до лущення наскірня, а при дуже темних (або глибоко уложених) веснянках треба це повторювати і кілька разів. Деякі вживають у тій ціли насвітлювання гірським сонцем, що є абсурдом, бо хоча шкіра злущиться, то викаже ще більше веснянок, бо проміння сонця — ділають рівнож на нову шкіру і то ще сильніше! Після усунення пігментацій, уживається охоронних засобів ескулінових (резон або ультрарезон) та хінінового пудру. Щодо постійних плямкових пігментацій як перші і вроджені знамена, то усуваємо їх у той спосіб, що випалюємо їх пергидролем, квасами: азотовим, сільним, оцтовим або ацетоцтовим; дальше електролізою або електричним при знечуленні кавтером, який до цього найбільше надається. До вибілювання після опалення вживаємо головно пергидролевих препаратів та бораксу як додатку до води до миття, якою миємо смаглаву шкіру двічі денно. На вислід при цій методі треба чекати довший час.

Д-р Омелян Тушицький.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 10. травня п. р.: за масло експортове солене пріма кільограм 4·40 зол., за масло несолене бльокове 4·20 зол. за кільограм; за літру молока 0·34 зол.; за літру сметани 1·60 зол.; за копу яєць 5·90 зол.

Тенденція ціни масла знижкова.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

„Українська загальна енцикльопедія" (Книга знання), під редакцією д-ра Івана Раковського. Видання кооперативи „Рідна Школа" за фінансовою допомогою кредитово-господарської кооперативи „Покутський Союз" у Коломиї і „Повітового Союзу Кооператив" у Станиславові. Львів, Станиславів, Коломия. Випуск І. Буква А. (Від „а" до Антіной).

М. Галущинський: **„За право до життя"**. (Дві промови у сенаті). Накладом Видавничої Кооперативи „Національне Обєднання". Львів, 1930. Політична бібліотека. Ч. 2. Стор. 72. Форм. 16°.

В. Сімович: **Українські іменики чоловічого роду на -о в історичному розвитку й освітленні.** Прага 1929. Відбитка з „Наукового Збірника Українського Висок. Педагог. Інституту ім. Мих. Драгоманова". Т. І. Стор. 70. Форм. 8°.

Dr Ivan Esih, Zagreb, redaktor „Obzor": „Ukrajinsko Drustvo „Proswita" u Lavovu". — Sarajevo 1930. Видало Hrvatsko Kulturno Drustvo „Napredak". Sarajevo. Стор. 16. Форм. 16°.

Prof. Serge Cheloukhine, senateur: Pour la defeuse des droits du peuple Slave Ukrainien. Imprimerie „Politika" Prague 1930. Стор. 14. Форм. 8°.

ЖУРНАЛИ:

„Літопис Червоної Калини", ілюстрований журнал історії та побуту. Річник II. Ч. 5. Львів, травень 1930. Зміст: На Голгофті; „Карpé ab"; Штірк чи Кербер; На Староконстантинів; Наполеон І. й Україна; Страсний тиждень 1920 р.; Із стрілецьких споминів; Таборові видання; Отаманшина; Січові Стрільці у корпусі ґен. Наґієва; „Гнилицький бунт"; Нарис історії XIV. бриґади УГА; Листа втрати І-ої бриґади УСС (1919 р.); Іван Шафран; Бібліоґрафія.

„Світ Дитини", ч. 5. май. Усе це число складене з 23-ох оповідань і віршиків присвячене „Місяцеві матері" — травневі, коли по всьому краю величатимуть ріжними святами заслуги мами для дітей і рідні. Журнальчик прикрашений 10-ма гарними ілюстраціями і має повістевий додаток „Чорна Індія" Ж. Верна.

„Життя й Знання", ч. 8. Зміст: І. Рогатинський: Глухівська траґедія; П. Франко: Глиняні будинки (4 ілюстр.); Б. Лисянський: Передчервоні проміні та їх практичне приложення (3 ілюстр.); А. Річинський: „До щастя, слави і свободи" (12 ілюстр.); М. Дужий: Звідки походять цигани?; Ю. Крохмалюк: Хемічна війна (3 ілюстр.); Ю. Дорош: Світлописання та його вжиток (1 ілюстр.); М. Черкавський (за Ваґнером): Звідки взялася ґумова опука? (1 ілюстр.); Т. Фотинюк: Сікун маленький: шкідник збіжжа (1 ілюстр.); В. Корпиляк: Чи можна осягнути невмірущість у звіриннoму світі? (з 3 ілюстр.); Б. Л.: Новий винахід у телеграфі; П. Дубрівний: Орографія та релєф Волині (12 карти і 3 ілюстр.); М. Музика: Бактеріольоґія і епідеміольоґія туберкульози (2 ілюстр.); Т. Дончак: Як живуть робітники в Австралії (2 ілюстр.).

„Молоде Життя", журнал українського Пласту. Рік Х. Ч. 4. Львів, квітень, 1930.

„Наш Приятель", ілюстрований місячник для молоді та шкільних дітей. Видає Марійське Товариство Молоді у Львові. Рік IX. Ч. 9. Львів, травень 1930.

„Сільський Господар", орґан краєвого господарського Т-ва „Сільський Господар" у Львові. Річник XVI. Ч. 9. Львів, дня 1. травня 1930 р.

На Пластовий Дім.

ТРИНАЦЯТИЙ ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дністер", Львів, Руська 20, вкл. книж. ч. 15.000) зложили дальше: 361) Т-во „Дністер", Львів, 100 долярів і кличе „Центробанк", Земельний Банк Гіпот. і „Народню Гостинницю" у Львові. 362) Ольга Савойкова, Дрогобич, 100 зол. і кличе Мелянію Ільницьку з Дрогобича, Нусю Малішевську-Гамерську з Бучача і Ґену Терлецьку з Борислава. 363) Денис Клосевич, Любича, 20 зол. і кличе д-ра Евгена Олексія зі Львова й о. Григорія Ґавдуника з Незвиськ. 364) о. Володимир Соломка, Галич, 10 зол. і кличе о. Миколу Благого з Букачовець і о. Ст. Городецького в Липиці Дол. 365) Е. і М. Явні, Коломия 10 зол. і кличуть Ліну Решкову з Коломиї і д-ра Г. і С. Явних з Підгаєць. 366) Дир. С. Коток, Станиславів, 10 зол. і кличе д-ра І. О. Волянського і дир. А. Левицького зі Станиславова. 367) о. Юліян Боберський, Яблониця Польська, 5 зол. 368) о. Микола Любович, Зелена, 5 зол. 369) Д-р Микола Пушкар, Ланьцут, 5 зол. і кличе д-рів В. Баса і В. Бойка з Ніска і В. Хомицького з Сокаля. 370) Марія Томич, Брустури, 5 зол. і кличе о. Я. Жибчина з Бростур і о. Ласійчука з Річки. 371) Роман Кишакевич, Горлиці, 5 зол. і кличе інж. Івана Кишакевича з Познаня й о. Льва Ваня з Самбора. 372) Таня Яросевич, Львів, 1 доляр і кличе Юлію Маркевич зі Львова і Любку Соневицьку зі Ст. Самбора. 373) о. Михайло Лада, Львів, 20 зол. 374) Онуфрій Солтис, Тернопіль, 1 акцію Земельного Банку Гіп. 375) о. Антін Боднар Плотича, 1 зол. 376) о. Василь Олексин, Стара Ропа 2 зол. 377) о. Теодор Цеґельський, Струсів, 5 зол. 378) Міщанська Каса, Перемишль, 15 зол. 379) о. Стефан Онишкевич, Кулновичі, 10 зол. 380) Інж. Михайло Чорний, Радом, 10 зол. 381) о. Йосиф Фльорчук, Городок за Заліщики, 3 зол. 382) о. Іванусів, Вацевичі, 5 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок, 12. травня, год. 7·30 веч. „Рожі з Фльориди".

Малий Міський Театр:

Понеділок, 12. травня, год. 7·30 веч. „Пан Топаз".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Заклята ріка" (Річ. Бартельмс, Бети Компсон).
КАСІНО: Любовниця Розвольського.
КОЛЬОСЕИ: Пат і Паташон як банковці.
КОПЕРНИК: Володар Сагари (в Гайдароним).
ЛЕВ: Комедія „Чеснотливі дівчата".
ОАЗА: Боротьба за золотий ріг.
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Співець Бродвею (Дж. Гільберт).
ПАЛЯС: Звукова фільма: „Ночі в пустині".
ПАН: Золоте пекло.
ПАСАЖ: Сокіл прерії.
ПРОМІНЬ: Шехерезада.
СТИЛЕВЕ: Янгол вулиці (Джанет Ґейнор).
ФАТАМОРҐАНА: Жінка на місяці.
ХИМЕРА: „Гільтай".
УТІХА: „Волга, Волга".

Програма радіо.

Понеділок 12. V. 1930.

ЛЬВІВ 11·58 Сигнал часу, гайнал, 12·05 Концерт грамоф. плит, 17·45 Легка музика, 18·45 Відчит, 19·10 Всячина, комунікати, концерт грамоф. плит. 19·25 Сигнал часу, гайнал, 20·05 Музична баланка, 20·30 Міжнар. концерт із Будапешту, 22·00 Фейлетон. 20·15 Комунікати, 23·00 Сальонова музика.

Вівторок 13. V. 1930

Варшава (1411,7) 19·50 Опера з Позвання. **Краків** (312,8) 11·30 Трансмісія з Варшави. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·15 Спів. **Лайпціґ** (259) 16·30 „Зачарований кіт" Офенбаха. **Льондон** (356,3) 19·40 Радіоорхестра **Стокгольм** (436) 20·15 Концерт. **Брюссель** (509) 21·15 Віолінчельо. **Відень** (516,3) 15·30 Капеля Бавера. **Будапешт** (550) 19·00 Циганська музика. **Ленінград** (1000) 17·30 Концерт молодих музиків. **Париж** (1725) 22·10 Ґрамофонові плити.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під управою Ів. Когутяка. 2002

Самбір старий:

Понеділок	12/5	ц. р.	„Маруся Богуславка".
Вівторок	13/5	„ „	„За Німан".
Середа	14/5	„ „	„Пташник з Тиролю".
Четвер	15/5	„ „	„Те, чого не бувало".
Пятниця	16/5	„ „	„Трійка Гільтаїв". 2047

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НА ПРОДАЖ негайно 7 сильних, деревляних скринь. Відомість в Адміністрації „Діла".

КОРОНКИ до білля, модні та церковні, найдешевше „**Wenecja**" Боїмів 19. 2046 1—30

МЕБЛІ НА РАТИ! готівкові ціни; також тапіцеровані **меблі**, власного виробу — найдешевше в **Доротеум** Льва Сапіги 34. телеф 15·01. 1303 38—?

ВСІЛЯКІ, годинникарсько-ювілерські роботи виконує найстараннійше Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. 1856 16

ПАНЧОХИ, рукавички, скарпитки, водічку, бавовну, нитки до гапту і шиття поручає Маґазин **Майвальда**, Львів, Собіського 9. 1977 3—8

КАНДИДАТ нотаріяту з правом субституції змінить посаду. Числить на сталу посаду, евентуально субституцію. Ласкаві зголошення прошу надсилати з поданням умов до Адм. „Діла" під „Кандидат нотаріяту". 2038 2-4

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1857 61—?

4 ПОКОЇ, кухня і лазничка до винайму від 15 ц. м. — Зелена — бічна 93. „Филипівка". 2054 1-3

ДЯК, голос баритон, глядає посади від зараз. Зголошення на адресу: Григорій Шіпка, Вислок нижний, п. Команьча. 2051

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 **Пересвітлення Рентґеном.**

ПІДЛЮТЕ-КАМЯНЕЦЬ

пенсіонат на 20 комнат з цілим удержанням відчиняю з днем

15. червня ц. р.

2048 1—5 Ольга Чапельська, Дрогобич.

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг **та лікарської косметики**

ординує від 8—10½, 14—18.
в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратні почекальні.

ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.

826 Телефон 65—87.

ЛІКАРСЬКА ЛЯБОРАТОРІЯ

Д-р мед. Генрики Фішбах і інж. хем. Еміля Мангайма

Станиславів, пл. Міцкевича ч. 6, тел. 5-57

приймає всілякі бадання бактеріольоґічні, хемічні, серольоґ. і мікроскоп. Бадання води і середників поживи, як також хем. аналізи для промислових цілей.

Заява.

Уміщена в 101. числі „Діла" „Осторога" в справі векселя Н. Ф. підписана Д-р Бабієм не походить від мене.

2052 **Д-р Михайло Бабій.**

Реальність в Кутах з великим домом (о 8 кімнатах і двох виходах), з городом і криницею, при головній вулиці і тротуарі, в гарнім положенню, пригожа на санаторію або яке підприємство — є на продаж. Близшу відомість подасть о. Стефанович, Львів, Чарнецького 26. 2053 1-2

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.